

KORRALDUS

3. juuni 2021 nr 216

**Vabariigi Valitsuse 19. augusti 2020. a korralduse nr 282
„COVID-19 haiguse leviku tõkestamiseks vajalikud meetmed ja
piirangud“ muutmine**

Nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seaduse § 28 lõike 2 punktide 2 ja 5, lõike 5 punktide 1 ja 3 ja lõike 6 alusel ning arvestades sama paragrahvi lõiget 8:

1. Muuta Vabariigi Valitsuse 19. augusti 2020. a korraldust nr 282 „COVID-19 haiguse leviku tõkestamiseks vajalikud meetmed ja piirangud“ järgmiselt:

1) sõnastada punkti 20¹⁴ sissejuhatav lauseosa järgmiselt:

„20¹⁴. COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 leviku tõkestamise eesmärgil kohaldatakse alates 4. juunist 2021. a täiendavalt järgmisi meetmeid ja piiranguid:“;

2) sõnastada punkti 20¹⁴ alapunktid 3 ja 4 järgmiselt:

„3) välistingimustes spordivõistlused ning spordi- ja liikumisüritused on lubatud, kui on tagatud, et osalejate ja pealtvaatajate arv ei oleks rohkem kui 250 isikut kokku, ja ürituse korraldaja tagab, et osalejad ja pealtvaatajad ei viibi spordivõistluse ning spordi- ja liikumisürituse toimumise kohas ajavahemikus kella 22.00 kuni 06.00. Kui spordivõistluse ning spordi- ja liikumisürituse iseloomust tulenevalt on vältimatult vajalik pooleliolev tegevus lõpetada kellaajapiirangust hiljem, peab korraldaja tagama tegevuse lõpetamise 60 minuti jooksul. Seejuures ei tohi osalejatega seotud sisulised ajakavalised tegevused olla planeeritud lõppema palju hiljem kui kell 22.00. Alapunktis sätestatud toimumisaja piirangut ei kohaldata rahvusvahelisele kõrge tasemega spordivõistlusele;

4) sisetingimustes spordivõistlused ning spordi- ja liikumisüritused on lubatud, kui on tagatud, et osalejate ja pealtvaatajate arv ei oleks rohkem kui 200 isikut kokku, ruumi täituvus ei oleks rohkem kui 50% ruumi kohta ning osalejad ja pealtvaatajad ei viibi spordivõistluse ning spordi- ja liikumisürituse toimumise kohas ajavahemikus kella 22.00 kuni 06.00, ja tagatud on punktis 8¹ sätestatud nõuete täitmine. Kui spordivõistluse ning spordi- ja liikumisürituse iseloomust tulenevalt on vältimatult vajalik pooleliolev tegevus lõpetada kellaajapiirangust hiljem, peab korraldaja tagama tegevuse lõpetamise 60 minuti jooksul. Seejuures ei tohi osalejatega seotud sisulised ajakavalised tegevused olla planeeritud lõppema palju hiljem kui kell 22.00. Sisetingimustes tuleb tagada desinfitseerimisvahendite olemasolu ja desinfitseerimisnõuete täitmine Terviseameti juhiste kohaselt. Alapunktis sätestatud toimumisaja piirangut ei kohaldata rahvusvahelisele kõrge tasemega spordivõistlusele;“.

2. Korraldus jõustub 4. juunil 2021. a ja kehtib kuni 13. juunini 2021. a (kaasa arvatud).

3. Korraldus avaldada Riigi Teatajas ja veebilehel kriis.ee.

Korraldusega kehtestatakse inimeste elu ja tervise ning ülekaaluka avaliku huvi kaitseks, sealhulgas riigi toimepidevuse kaitseks vältimatult vajalikud COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 leviku tõkestamise meetmed ja piirangud.

Eesti Vabariigi põhiseaduse (edaspidi *põhiseadus*) § 28 lõige 1 sätestab igatüüpe õiguse tervise kaitsele. Praegusel juhul on põhiõiguse kaitsealas erinevad väärtused. Esiteks inimeste õigus nende tervise kaitsele seeläbi, et riik teeb kõik võimaliku, et takistada viiruse levikut. Samuti avalik huvi, et viiruse levik ja inimeste massiline haigestumine ning tervishoiusüsteemi ülekoormus ei suureneks. Olukorras, kus teiste inimestega kokkupuutel on suur oht viiruse levikuks, lasub riigil kohustus viia nakkusoht miinimumini, sealhulgas võib selle eesmärgi saavutamiseks sobival viisil piirata isikute kokkupuutumise võimalusi.

Põhiseadus näeb ette õigused ja vabadused, mille tagamine on samuti riigi kohustus. Põhiseaduses nimetatud õigusi ja vabadusi on riigil lubatud piirata arvestades õiguse ja vabaduse olemust ning põhiseaduse enda tingimusi. Näiteks on põhiseaduse § 34 kohaselt igatüüpe, kes viibib seaduslikult Eestis, õigus vabalt liikuda ja elukohta valida. Õigust vabalt liikuda on lubatud seaduses sätestatud juhtudel ja korras piirata muu hulgas teiste inimeste õiguste ja vabaduste kaitseks ja nakkushaiguse leviku tõkestamiseks. COVID-19 haigust põhjustava viiruse leviku tõkestamiseks on õigustatud kohaldada teatud piiranguid.

Nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seaduse (edaspidi *NETS*) § 28 lõigete 2, 5 ja 6 alusel ning arvestades lõiget 8 võib Vabariigi Valitsus kehtestada nakkushaiguse tõrjeks vajalikke abinõusid siis, kui nakkushaiguste epideemilise leviku tõkestamiseks rakendatavate meetmete ja piirangute kohaldamisega kaasneb oluline mõju ühiskonnale või majandusele. Selleks peavad olema täidetud järgmised eeltingimused: tegemist on eriti ohtliku nakkushaiguse või uudse ohtliku nakkushaigusega, Vabariigi Valitsus on Terviseametilt saanud epidemioloogiliste, laboratoorsete ja kliiniliste andmete alusel teabe ja soovitusi abinõu (kohustus või piirang) kohta, abinõu on viiruse leviku tõkestamiseks vältimatult vajalik ehk see peab olema proportsionaalne ja otstarbekas nõue, abinõu on ajutine ehk ajaliselt piiritletud ning see toob kaasa olulise ühiskondliku või majandusliku mõju.

Vabariigi Valitsuse 19. augusti 2020. a korraldusega nr 282 „COVID-19 haiguse leviku tõkestamiseks vajalikud meetmed ja piirangud“ on koroonaviiruse SARS-CoV-2 põhjustatava COVID-19 haiguse leviku ennetamiseks ja tõkestamiseks kehtestatud erinevad liikumisvabaduse piirangud ja meetmed, mille eesmärk on vähendada inimestevahelisi kontakte ning takistada viiruse levikut. Korralduses piirangute kehtestamise lähtekohaks on, et SARS-CoV-2 põhjustatav COVID-19 on nakkushaigus, mis levib inimeselt inimesele piisknakkuse kaudu, peamiselt lähikontaktil nakkusohtliku inimesega. Viirust on võimalik saada nakatunud inimesega lähikontaktis olles, hingates sisse viiruse osakesi¹, või saastunud pindade ning nt saastunud käte kaudu. Viirus levib paremini halvasti ventileeritud ja suure inimeste hulgaga siseruumides, kus inimesed viibivad pikka aega. Arvestada tuleb, et aerosoolid (viiruse osakesed) võivad püsida õhus pikema aja vältel ning liikuda enam kui 1 meetri kaugusele. Riskirühmadel (sh vanemaealistel) on suurem risk haiguse raskekujuliseks kulgemiseks, tüsistusteks ning haiglaravi vajaduseks.

Käesoleva korraldusega muudetakse spordivõistluste ning spordi- ja liikumisürituste korraldamise ja neil osalemise nõudeid. Korraldusega lubatakse alates 4. juunist 2021. a korraldada sisetingimustes spordivõistlusi ning spordi- ja liikumisüritusi sõltumata nendel osalevate isikute sportlikust tasemest. Varem olid spordivõistlused ning spordi- ja

¹ <https://www.who.int/news-room/q-a-detail/coronavirus-disease-covid-19-how-is-it-transmitted>

liikumisüritused lubatud üksnes siis, kui osalevad rahvusvahelise kõrge tasemega võistlusega ning täiskasvanute Eesti meistri- ja karikavõistlusega seotud ja võistkondlike sportmängude esi- ja meistriliiga sportlased, spordialaliidu võistlussüsteemis võistlevad professionaalsed sportlased ning Eesti täiskasvanute ja noorte koondiste liikmed ja kandidaadid ja puudega isikud või isikud, kellele osutatakse sotsiaalse ja tööalase rehabilitatsiooniga seotud teenuseid. Samuti on alates 4. juunist 2021. a lubatud pealtvaatajad nii sisetimingustes kui ka välistingimustes toimuvatel spordivõistlustel ning spordi- ja liikumisüritustel. Välistingimustes toimuval võistlusel või üritusel võib koos pealtvaatajatega osaleda kuni 250 ning sisetimingustes kuni 200 isikut.

Muudatusega ühtlustatakse alates 4. juunist 2021. a spordivõistluste ning spordi- ja liikumisürituste piirangud avalike ürituste piirangutega. Alates 31. maist 2021. a on välistingimustes avalikud koosolekud, avalikud üritused, sealhulgas konverentsid, teatrietendused, kontserdid ja kinoseansid, meelelahutusteenuse osutamine ning isikute viibimine ja liikumine avalikel jumalateenistustel ja teistel avalikel usulistel talitustel lubatud, kui on tagatud, et osalejate arv ei oleks rohkem kui 250 isikut kokku, ning kui nimetatud kohtades ei viibita ajavahemikus kella 22.00 kuni 06.00. Sisetimingustes on alates 2. juunist 2021. a avalikud koosolekud, avalikud üritused, sealhulgas konverentsid, teatrietendused, kontserdid ja kinoseansid, meelelahutusteenuse osutamine ning isikute viibimine ja liikumine avalikel jumalateenistustel ja teistel avalikel usulistel talitustel lubatud, kui on tagatud punktis 8¹ sätestatud nõuete täitmine, ruumi täituvus ei ole rohkem kui 50% ruumi kohta, osalejate arv kokku ei ole rohkem kui 200 isikut ning nimetatud kohtades ei viibita ajavahemikus kella 22.00 kuni 06.00. Alates 4. juunist 2021. a kehtestatakse samad piirangud ka spordivõistlustele ning spordi- ja liikumisüritustele.

Olukorras, kus sisetimingustes on lubatud alates 31. maist 2021. a treenimine grupipiiranguta kuni 200 inimesele ühel spordiobjektil arvestades 50% täituvuse nõuet ning avalike ürituste korraldamine koos pealtvaatajatega, ei ole asjakohane ega põhjendatud sisetimingustes spordivõistluste korraldamine rangemate piirangutega ning pealtvaatajate mitte lubamine. Pealtvaatajate lubamisel spordivõistlustele on positiivne majanduslik mõju spordivõistluste korraldajatele, sest piletituluga on võimalik katta võistluste korraldamisega seotud otsesid kulusid. Spordivõistluste lubamisel sisetimingustes sõltumata osalejate sportlikust tasemest on positiivne mõju sisetimingustes harrastatavate spordialade arengule ja jätkusuutlikkusele. Spordivõistluste korraldamine sisetimingustes ning pealtvaatajate lubamine aitab suurendada sponsorite huvi spordialade ja spordivõistluste toetamise vastu. Korraldus kehtib kuni 13. juunini 2021. a (kaasa arvatud), sest alates 14. juunist 2021. a võib korraldada spordi- ja liikumisüritusi sisetimingustes, tagades osalejate hajutatuse, osalejaid, sh pealtvaatajaid võib üritusel olla kuni 600 ning ruumi täituvuse nõue on kuni 50%. Välistingimustes on lubatud osalejate, sh pealtvaatajate arv kuni 1000. Nii sise- kui ka välistingimustes toimuvad spordi- ja liikumisüritused peavad lõppema kell 00.00.

Piirangute rakendamine ning teiste piirangute ja meetmete jätkamine, mida käesoleva korraldusega ei muudeta, on tõhus ning proportsionaalne meede inimeste elu ja tervise ning rahvatervise ja tervishoiusüsteemi toimepidevuse tagamiseks.

Põhiseaduse § 11 kohaselt tohib õigusi ja vabadusi piirata ainult kooskõlas põhiseadusega. Need piirangud peavad olema demokraatlikus ühiskonnas vajalikud ega tohi moonutada piiratavate õiguste ja vabaduste olemust. Proportsionaalsuse põhimõtte tuleneb põhiseaduse § 11 lausest 2, mille kohaselt õiguste ja vabaduste piirangud peavad olema demokraatlikus ühiskonnas vajalikud. Praegusel juhul on piirangute ja meetmete kehtestamine avalikes huvides

ja need seatakse üle riigi, mis tähendab, et kõik ettevõtjad ja üksikisikud, keda piirangu kehtestamine puudutab, on samasuguses olukorras ning kedagi ei kohelda erinevalt.

Korralduses kehtestatud piirangute ja meetmete eesmärk on piirata koroonaviiruse levikut ja viirusega nakatumist ning kindlustada riigi oluliste funktsioonide toimepidevus. Korralduses sätestatud piiranguid ja meetmeid on põhjalikult kaalutud ning otsustatud nende kasuks, mis on praeguse haiguse leviku kontekstis olemasoleva teabe alusel alternatiivsetest variantidest tõhusamad. Samuti on hinnatud, et kõnealused piirangud ja meetmed oleksid õiglased ja proportsionaalsed erinevate põhiõiguste ja -vabaduste koostoimes (nt põhiseaduse §-d 12, 16, 19, 28, 31, 34, 37, 47). See tähendab, et piirangud ja meetmed mõjutavad kogumis kõiki isikuid avaliku huvi (inimeste elu ja tervise kaitse, riigi toimepidevus) eesmärgil.

Toimepidevus on seotud riskiga, kus suure hulga inimeste, näiteks arstid, politseinikud ja päästjad, sotsiaaltöötajad, kohtunikud, õpetajad, riigiametnikud või Riigikogu liikmed, haigestumisel on tuntav mõju avalike teenuste kättesaadavusele ja riigi õiguskorrale. Piiranguid ja meetmeid luues kaalutakse iga valdkonna puhul, milline on õiglane tasakaal elu, tervise ja riigi toimepidevuse kaitse ning piiratava õiguse ja vabaduse vahel.

Põhjendused meetmete ja piirangute kehtestamise kohta on esitatud korralduses ja seletuskirjas.

Korralduses kehtestatud nõuete üle teeb NETS § 44 lõike 1 alusel järelevalvet Terviseamet. Viiruse leviku tõkestamise meetme nõuetekohaselt täitmata jätmisel rakendatakse korrakaitseaduse § 28 lõikes 2 või 3 nimetatud haldussunnivahendeid. Sunniraha maksimaalne suurus on 9600 eurot. Sunniraha, mille eesmärk on kohustada korralduses kehtestatud nõudeid, meetmeid ja piiranguid järgima ning tõkestada viiruse levikut, võib määrata korduvalt.

Korraldust saab vaidlustada, esitades haldusmenetluse seaduses ette nähtud korras Vabariigi Valitsusele vaide 30 päeva jooksul, arvates päevast, millal korraldusest teada saadi või oleks pidanud teada saama. Samuti saab korraldust vaidlustada, esitades halduskohtule kaebuse halduskohtumenetluse seadustikus ette nähtud korras 30 päeva jooksul, arvates korralduse teatavaks tegemisest.

Korralduse seletuskirjaga on võimalik tutvuda veebilehel kriis.ee.

Kaja Kallas
Peaminister

Taimar Peterkop
Riigisekretär